

Slovenski Dom.

Napredno kmetско glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: tristoletna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Haročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Kaj zahtevajo češki kmetovalci.

Lansko leto s svojim skoro neprestanim deževjem, minola zima z živinsko kuga na gobcu in parkljih, letošnja suša in druge letošnje nesreče so naravnost uničujoče vplivale na avstrijsko kmetijstvo. Vse avstrijsko kmetско prebivalstvo čuti in teško prenaša to veliko nesrečo. Toda malokje so se kmetovalci začeli tako zavedati in zavzemati se za svoje koristi in za svoje pravice, kakor na Češkem. Po celem Češkem se vrše zadnje tedne mogočni kmečki tabori, na katerih se zbira na tisoče in desetisoče čeških kmetovalcev, da dajo duška svojim občutkom po težkih udarcih zadnjih let. Na vseh teh shodih se sprejemajo resolucije, iz katerih posnemamo glavne zahteve češkega kmetskega ljudstva spričo naravnost pogubnega položaja kmetijstva.

»Najprvo proglašamo, da je skrajni čas, da država nujno stori potrebne korake za obrambo kmetijstva, osobito še živinoreje, ker če oslabi ta, nastane škoda ne le za kmetijstvo, ampak v enaki meri tudi vsem vrstam konzumentov. Ta pomoč mora priti čim najhitreje in v taki meri, da ne bo zgrešila cilja.

Zato zahtevamo: Država naj poskrbi in podpira nakup krme in stelje! Železniški tarifi za prevoz teh pridelkov se naj znižajo kolikor najbolj mogoče.

Iz državnih sredstev se naj poskrbi za zadostne svote, da se bodo mogla dajati brezobrestna posojila v večjih zneskih namesto malih brezpomembnih podpor.

Za letos se naj v okrajih, ki so po suši in drugih ujmah hudo prizadeti, popolnoma odpišejo davki ne le kmetovalcem, ampak tudi obrtnikom, rokodelcem in trgovcem, ker so ti pri nesreči kmetijstva prizadeti.

Zahtevamo, naj poklicani činitelji, vlada, vsako škodo natančno in čim najhitreje cenijo, da je mogoče v slučaju potrebe pravočasno storiti korake za pomoč.

Postava o odpisu davkov naj se spremeni v tem smislu, da oddelek II., ki stavi za pogoj poškodovanje ene četrtine obsega cele obdelane zemlje, popolnoma odpade, in naj se vzame za podlago odpisa vedno vsa škoda.

Zemljiški davek se je zopet izkazal kot spremenljiv in ker je skozinskoz krivičen, naj se odpravi in naj se uvede splošni stopnjevanje osebno-dohodninski davek.

Javno protestiramo proti naravnost blaznemu zvišanju osebno-dohodninskega davka po nesrečnem lanskem letu in zahtevamo, naj se ne predpisuje krivično in naj se davkoplačevalcem brez potrebe ne nagaja.

Zapadli davki se naj ne iztirjavajo z rubežnimi.

Izvoz vseh krmil in stelje se naj prepove.

Uvoz mesa in živine iz inozemstva se naj ne pripušča, ker je domači trg prenapolnjen z blagom, ki ga živinorejci vsled potrebe za vsako ceno prodajajo.

Država in dežela naj posvetita vso pozornost zavarovanju živine. Naj se ustanove deželne zavarovalnice proti ognju, toči in za zavarovanje živine.

Naj se uvede obvezno obrambno cepljenje živine.

Nanovo napravljeni travniki in pašniki naj bodo deset let prosti davka.

V svrhu zalaganja mest z živili se naj znižajo tarifi na prevoz mleka in drugih živil.

Ker se bodo posledice gospodarske nesreče v kmetijstvu prenesle z veliko silo na delavske sloje našega naroda, je potrebno, da se jim preskrbi delo, zato morata dežela in država čim najbolj podpirati in pospeševati melioracijska in regulacijska dela z gradnjo železnic in cest itd.

Država in dežela naj s pomočjo brezobrestnih posojil podpirata stavbe delavskih domov v svrhu odpomoči proti pomanjkanju kmetijskega delavstva.

To so nekatere glavne zahteve, ki so jih stavili češki kmetovalci po celi češki deželi na svojih ogromno obiskanih shodih. Naravno je, da bodo češki kmečki po-

slanci v državnem zboru večino te zahteve čeških kmetovalcev z vso silo v državnem zboru zastopali in da bo morala tudi vlada hočeš-nočeš, ugoditi tem zahtevam. Kako je pri nas v tem oziru, hočemo izpregovoriti v prihodnji številki.

Zadnje občinske volitve v Št. Jerneju.

Tudi pri nas smo si dobro zabeležili nekatere dogodke izza zadnjih občinskih volitev, ki javnosti dosedaj še niso znani. Splošno znan je občinski red in občinski volilni red, katerega je skovala klerikalna deželnozborska večina v deželnem zboru in s pomočjo katerega naj bi vse naprednjake vrag vzel. Kakor povsod po Kranjskem, tako se je tudi v naši občini bil srdit političen boj, katerega so pa največ uprizorili farovski gospodje. Bili sta se dve stranki. Prva takozvana »Slovenska ljudska stranka«, ki pa nikakor ne zasluži tega imena in pa kmetška stranka, v kateri so bili možje, ki se ne dajo komandirati od kakih pritepenih kaplančkov, ki so od danes do jutri in ki še volilne pravice nimajo. Volilna agitacija nasprotne stranke je bila tako velika, kakor dosedaj še nikdar. Vrgli so se z vso močjo proti zavednim našim volilcem in črnili so naše samostojne in poštene može. Hoteli so pač na vsak način imeti občino popolnoma v svojih rokah. Ta želja se jim je sedaj izpolnila; delali bodo lahko brez vsakega nadzorstva. K temu so mnogo pripomogli njihovi strastni agitatorji, kaplančka Drešar in Likar. Slednja sta imela tudi več pomagačev, kakor študentke in pa cerkvenike. — Vsa ta družba je pobirala poblastila in podpisovala glasovnice. Posebno na dan volitve jih je obšel tak grozen strah, da so celo nekega moža volilca pripeljali na volišče, kljub temu, da je ta že dve leti bolan ležal in ves ta čas ni mogel priti niti v cerkev k službi božji. Seveda nezavedni in zaslepljeni volilci so se dali od teh ljudi na različne načine speljati na led in so verjeli njih lažnjivim besedam in obljubam.

Mnogo se je govorilo o sodnji, o kateri pa še ni nič določeno, kje se bo zidala. Klerikaleci so agitirali, če bodo izvoljeni liberalci Šentjernejci, bodo dovolili, da bo prispevala občina baje 10—20 tisoč kron k zgradbi tega poslopja, od česar bodo pa imeli samo šentjernejški trgovci in gostilničarji dobiček, kmetje - davkoplačevalci pa bodo z novimi nakladami obremenjeni. Take in enake govorice so se širile med volilci. Premisli in pretehta pa naj vsak, količkaj razumen človek, da ne bodo imeli dobička trgovci, ampak tudi kmetje, če ne direktno, pa indirektno. Dalje so pravili, da potem ne bo več dovoljen vinotoč pod vejo (Buschenschank). Kaka nesmisel! Torej občinski odbor je po njih mnenju tista merodajna oblast, ki bo odpravila vinotoče pod vejo. Seveda so lagali in vse to natvezili svojim nezavednim volilecem, da bi jih dobili na svojo stran. Ost je bila seveda naperjena najbolj proti onim, ki so vedeli za vzrok te gonje. Mislili so si, čim propade kmečka stranka, potem je čisto gotovo, da lahko delamo, kar hočemo — vse v blagor klerikalne malhe. To je bil njih načrt in ta načrt se jim je tudi posrečil. Sedaj imajo vse na razpolago.

Ustanovili bodo sedaj, kakor se čuje **konsumno društvo**, ki pa bo najbrže naredilo tako žalosten konec, kakor jih je že mnogo po Kranjskem. Čudeži se dandanes več ne gode, kvečjemu če bo kak zvit lisjak zraven, — bo lahko velik čudež naredil. — Ali bo morda kmet od tega kaj dobička imel, ali bo morda ceneje kupoval blago? Kdor to misli, se zelo moti. Vse bo šlo v nenasitno bisago, ki ni nikdar polna. Kdo pa ima kaj dobička od tistih hiš, ki so last posojilnice? Ali so komu kaj v korist? Morda občini? Društvena dvorana je pač menda samo za Čuke, druge koristi ne prinaša. — Sedaj bodo tudi staro šolo lahko prepisali k cerkvi, kakor se je nekoč to že hotelo; tudi sejmove bodo lahko predstavili s pašnika, kjer se vrše, na farovške dolge njive. — Ti ljudje res kujejo kapital samo iz kmečkih žuljev, kar ni čuda, saj so sami sebičneži, koristolovci in častihlepneži.

Sedaj pa še nekaj o »Čukih«. Svoj čas je bilo dovoljeno streljanje, kadar se je vršilo kako žegnanje. Ker so pa oblasti uvidele, da se jih mnogo ponesreči, so to navado prepovedale. In kljub tej prepovedi se še vedno strelja, in to celo ponoči v strahu pred orožniki.

Pred kratkim se je vršilo blagoslovljenje pri podružnici tukajšnje farne cerkve v Stari vasi Doljni. In ob tej priliki se je tudi streljalo. Posledica tega je bila, da sta se dva Čuka, in sicer Frančiča obstrelila. Prepeljali so ju v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo — Novo mesto. Naj bi tisti, ki jih uče, dajali lepši zgled in jih odvrčali od takih nevarnih poskusov. Čudne spremembe se gode v naši fari. Žegnanje v šmarski podružnični cerkvi se tudi več ne vrši na praznik Matere božje, kakor je bilo to običajno vsako leto. To

pa največ vsled tega, ker se ni pokoril gostilničar Globovs župnikovemu ukazu radi godbe in plesa na ta dan. Pokoriti se farovškim gospodom, potem je vse dobro.

Onemu dopisniku pa, ki se je v zadnjih »Dolenjskih Novicah« obregnil ob »Slovenski Dom« in ga imenoval »Svinjski Dom«, pa povemo, da zna rabiti izraze, ki so v navadi samo med klerikaleci. Pravi tudi, da bi bile ženske v Cerovem logu kmalu nekega agitatorja nabunkale. To pa ni res! Se zopet vidi, kako zna ta dopisnik lagati.

Končno vprašamo še slavna ravnateljstva srednjih šol, ali je dovoljeno dijakom agitirati, ali sploh sodelovati pri političnih strankah, kakor so to baje delali pri tukajšnjih občinskih volitvah neki Pirkovič iz Vrhpolja, Skedelj iz Vrbove in Šime od Sv. Jakoba?

Politični razgled

Izgredi proti draginji.

V nedeljo dopoldne je bil na Dunaju velik javen shod, katerega so sklicali socialni demokrati. Zbralo se je okoli sto tisoč ljudi. Na več odrih je govorilo 30 socialno-demokratskih poslancev. Sprejeli so resolucije proti draginji, zahtevali otvoritev državnih mej za meso in druge vsakdanje življenske potrebščine. Po končanem shodu so se razšli udeležniki. Večji del pa se je odtrnil med kričanjem. Ko so prišli k palači upravnega sodišča, se je raznesla vest, da je nekdo dvakrat ustrelil med demonstrante. To je demonstrante tako razburilo, da so jeli metati kamenje in druge reči v okna, ki so jih pobili. Tudi okna nekaterih kavarn so razbili. Policija je posegla vmes, a je bila preslaba. Na trgu med obema dvornima muzejema je stal eskadron ulancev ter dve stotnji infanterije. Demonstranti so se iz vojakov norčevali. Potem so šli k državnemu zboru. Med potoma so še razbili mnogo šip. Demonstrantje so hoteli k palači ministrstva, a jim je vojaštvo pot zaprlo. Zvečer so se demonstranti razšli. Hudi izgredi pa so bili na Ottakringu, ki je eden izmed dunajskih okrajev. Tam so se zbrali razni ljudje, ki se navadno skrivajo po temnih kotih, in napol odrasli fantalini ter napadali trgovine z jestvinami, kavarne, krčme ter razna javna poslopja. Razbili so, kar so mogli. Iz raznih šol so pometali klopi, da napravijo barikade, za katerimi so se hoteli braniti. Policija je poklicala vojaštvo na pomoč. Demonstranti so metali tudi na vojaštvo, ki je moralo končno zagrabit za orožje. Napadli so tudi vozove cestne železnice. Več vozov so zbili in prevrnili. Napeli so na več krajih tudi bodeče žice, da bi kavalerija ne mogla dalje. Izgredniki so vdrli v dve šoli ter razbijali in pustošili po šolskih sobah, razdejali knji-

žnico in zbirke in šoli zažgali. Požarne brambe, ki so prišle takoj na pomoč, so le s težavo prodrle do gorečih poslopij. Razdivjana tolpa jim je branila pristop do gorečih poslopij in je napadala s kamenjem požarno brambo in policijo. Končno se je vendar posrečilo ogenj pogasiti. Izmed izgrednikov je bil eden mrtev. Neki vojak ga je namreč zabodel z bajonetom v sree. 89 jih je bilo težko in lahko ranjenih, med njimi 30 redarjev, 180 jih je policija prijela. Dva voza cestne železnice sta bila popolnoma sežgana, na sto in sto hiš poškodovanih, več tisoč šip, razbitih, nebroj cestnih svetilk razbitih in izruvanih. Tudi po drugih mestih, posebno v Pragi so se vršili shodi proti draginji in tudi izgredi. Ministrski svet je imel v nedeljo in v ponedeljek sejo, na kateri je sklenil storiti vse, kar je potrebno, da se preprečijo nadaljni izgredi.

Vojni minister.

Vojni minister baron Schönaich (Šenajh) je torej vseeno moral odstopiti. Ta vojni minister je zelo nasprotoval temu, da bi se za vojaštvo preveč milijonov porabilo in da bi se s tem preveč obremenilo davkoplačevalce. Njegovi nasprotniki so bili tudi naši klerikaleci, katerih voditelj dr. Šusteršič je ostro nastopil v delegacijah proti zahtevam vojnega ministra, češ, da so prenizke. Za njegovega naslednika je imenovan pl. Aufenberg, ki je bil do zdaj komandant v Sarajevu.

Francija in Nemčija.

Pogajanja med Francijo in Nemčijo zaradi maroškega vprašanja še zdaj niso končana, vendar pa upajo, da bodo v par dneh ugodno rešena in bo na ta način prišla Nemčija do pravice, ki jih nikakor ne zasluži. Ljudstvo pa nikakor ne verjame, da se bodo pogajanja mirno končala, in še vedno računa z vojno. Naravno je torej, da se predvsem boji za svoj prihranjeni denar, katerega dviga iz raznih denarnih zavodov, tako da so nekateri že popolnoma prazni. Nemčija bo imela vsled svojih pregrabežljivih rok tudi veliko škodo.

Ruski ministrski predsednik — umorjen.

Na ruskega ministrskega predsednika Stolypina je bil izvršen napad. V Kijevu so imeli velike slavnosti, katerih se je udeležil tudi car s svojo družino. Pri slavnostni predstavi v gledališču se mu je približal neki mlad človek ter dvakrat na njega ustrelil. Napadalec se imenuje Bagrov in je bil v službi tajne policije. Napadalec so prijeli in zaprli. Čez dva dni je Stolypin vsled dobljene rane umrl.

Španija.

Na Španskem se je zopet začelo revolucionarno gibanje. Delavci so začeli po celi deželi stavkati. V več mestih je prišlo do spopadov med revolucionarji in policijo, oziroma vojaštvom. Stavkujoči so vrgli s tira neki osebni vlak. Več potnikov je bilo mrtvih in težko ranjenih. Vlada je razglasila v deželi izjemno stanje.

Perzija.

V Perziji še ni miru. Bivši šah Mohamed Ali se še vedno bojuje proti vladnim četam, da se polasti prestola. Poročila so jako nezanesljiva. Nekatera pravijo, da zmaguje šah, druga zopet, da zmagujejo vladne čete.

Razgled po Kranjskem

r V sredo, dne 4. oktobra t. l., se vrši v »Narodnem domu« v Ljubljani shod **zupnikov narodno-napredne stranke**. Zaupnike po deželi opozarjamo, da se tega shoda udeleže v velikem številu in pokažejo s svojo udeležbo zanimanje za vedno rastoče protiklerikalno gibanje med kmečkim ljudstvom. **Naj pride na shod vsakdo, ki je prejel pismeno vabilo.** Če bi slučajno kak naš zupnik pomotoma ne bil vabljen na shod, blagovoli naj se predstaviti kakemu članu vodstva, ki ga bo vpeljal na zborovanje.

r **Triletnica.** Dne 20. septembra je minulo tri leta, odkar sta padla na ljubljanski ulici Adamič in Lunder, zadeta od vojaških krogel. V trnovski cerkvi se je brala maša - zadušnica, katere se je udeležilo mnogo narodnega občinstva.

r **Družbi sv. Cirila in Metoda** je daroval g. mestni župnik Ivan Vrhovnik 5 kron mesto venca na grob narodnim žrtvam. Hvala! — Veselica ob veliki skupščini v Trzinu je dala čistih 200 K. Ta prisrčna veselica, pri kateri so največ sodelovali otroci iz družbenega vrta, ostane v trajnem spominu udeležencem. — Za družbo sv. Cirila in Metoda raste zanimanje med Slovenci v Ameriki bolj in bolj. Od 26. julija 1909 do 8. junija 1911 so poslale Ciril-Metodove podružnice po podružnici v New Yorku št. 1 5600 kron. Letos so razmere za delavce jako neugodne. Navzlic temu se je ustanovilo 7 novih Ciril-Metodovih podružnic. Gosp. I. tajnik Andolšek je poslal prav te dni od I. Ciril-Metodove podružnice v New Yorku 400 kron. Hvala dobrim rojakom v daljni Ameriki, hvala njihovim rodoljubnim voditeljem!

r **Kontrolnih zborov ne bo.** Vojno ministristvo je odredilo, da ne bo v tekočem letu nikakih kontrolnih zborov.

Prof. dr. pl. Leube v Würzburgu piše: Soditi po izkušnjah, ki sem jih pridobil na moji kliniki, učinkuje naravna **Franc Jožefova** grenčica zanesljivo odvajajoče in ne provzroča nikakih težkoč. Še celo, kjer se je zauživala pri dražljivih črevesih, je »Franc Jožefova voda« dosegla odvajanje brez bolečin. 8

o Ljubljanska okolica o

1 **Šent Vid nad Ljubljano.** G. Galle iz Zgor. Šiške imel je že mnogo let naš lov v zakupu. To pa zato, ker je g. Galle naš občinski odbor s prezasluznim g. Klanfar-

jem na čelu prav dobro poznal ter je parkrat po nekaj kronie pogojno daroval za šentviško cerkev in tako je prav za slepo ceno imel lov v zakupu. Ker se je pa to dejstvo od neodvisnih mož obsojalo in grajalo, se je pa vendar občinski odbor postavil na stališče, da mora lov na javno dražbo. Ker pa mi Šentvitčani Klanfarja pre-dobro poznamo, smo namreč, da občina oziroma posamezni posestniki zemljišča, katerih je po zakonu lovski skupiček, dobijo večje dohodke, naprosili gg. Josipa Matjana iz Vižmarjev in Franceta Peršina iz Št. Vida, da sta dne 8. julija t. l. na javni dražbi dražila naš lov in s tem činom se je doseglo, da lov velja za to zakupno dobo po 1088 kron na leto. Prej je pa lov veljal samo po 600 kron na leto. Iz tega tedaj sledi, da ima občina vsako leto 488 kron več dohodka. To pa priobčujemo samo za to, da ne bode zopet kak Zabret ali Klanfar v Cebalovem hlevu ljudstvu trobil, da je to njihovo delo, enako kakor se je trobilo, da je njihovo delo to, da šola stoji na Vojdovi ledini. Kaj ne, g. Zabret, za vas je to hud poper, ker so vam šentviški naprednjaki tako krasno šolo iz vaše podrte Vovkovine **na Vojdovo ledino postavili.** Človek, ki je politično preveč strasten, ki hoče samo to, da bi svojega bližnjega uničil, pa res ne vidi nič gospodarskega.

o Dolenjske novice o

d **Iz Litije.** (Šmartinska kaplana pred sodiščem.) Bog me, ako bo de naša armada tako izvežbana, kakor je škofova, potem se nam ni bati, da bi kdaj izgubili kako bitko. Vsaka trdnjava, ki jo naskočijo, pade. Le nekaj je, kar jim greni to veselje, zlasti v Litiji. Trdnjavo so, kakor se hvalijo sicer, »not vzeli«, a vojaki se nočejo umakniti, ampak vedno počasi streljajo na sovražnika. Pred volitvijo in med volitvijo šlo je vse po njihovi želji, oziroma ukazu. Jezi jih pa tembolj, da je koj prvi dan Jurčetovega županovanja prišlo do znane rabuke v Šmartnem. Jurče in oba kaplana in še nekaj drugih zvestih in za stranko posebno vnetih pristašev zbrali so se pri »Angeljčku«, da pri rujnem vincu **slave zmago.** In šlo je od začetka vse v redu. Protí večeru pa, ko so bili menda že nekoliko skrivnostno sladko ginjeni, od samega veselja niso vedeli, kako naj bi to **slavlje zmage** primerno zaključili. Spremiti Jurčeta z lampijončki, kakor je bilo bojda prvotno sklenjeno, ni kazalo, kajti tistega dne je »Šmartinsko pevsko društvo« praznovalo svojo 25letnico. Bilo je na cesti od Šmartna proti Litiji vedno kolikor toliko ljudi, ki bi se jim utegnili smejeti in šale zbijati. Predno so zamogli kaj drugega ukreniti, pride do hiše družba, ki sta jo, kakor že znano, napadla kaplana in drugi njuni somišljeniki. Jurče je bil sicer tudi navzoč, toda ta je takrat še uvidel, da to vendar ne gre, da

bi precej prvi dan pokazal tudi svojo fizično moč. Vsekako pa se je hotel izkazati hvaležnega, kar pa se mu je ponesrečilo. **Jurčetova zmaga,** katero so slavili pri »Angeljčku«, **bila je torej povod, da bo morala Jurčetova mati v zapor in za njo najbrže tudi eden šmartinskih kaplanov.** Kateri, se danes še ne ve, kajti nobeden noče biti kriv, dasi sta bila oba navzoča, kar napadenci pod prisego lahko dokažejo. Čudno se nam zdi, da državni pravdnik ni mogel izslediti pravega storilca.

d **Šmartno pri Litiji.** V nedeljo, dne 10. septembra, je priredilo pevsko društvo »Zvon« dobrodelni koncert za pogorelece trga Mokronog. Čistega dohodka je bilo 115 kron. Tem potom se vsem darovalcem zahvaljujemo. Da bi bilo vreme lepše kazalo, gotovo bi bila vsota večja. — **Pevsko društvo »Zvon«.**

d **Iz Vač.** Klerikalni mogotei napeli so vse svoje sile, da bi preprečili prireditev telovadnega odseka 8. septembra t. l. Naščuvali so navidezno pobožnjaka Preskarja, da je prišel sitnarit prejšnji dan na veselični prostor. Ker je pa zvedel, da on nima tam prav nič opraviti in je le peto kolo, je drsajočih korakov in z žalostnim srcem odšel naznanit svojim višjim svojo blamažo in neuspeh. Tako je črna želja, nas spraviti iz ravnotežja, za enkrat zopet splavala po vodi. Svoje nevoščljivosti in jeze sedaj ne vedo drugače teščiti, pa pišejo v »Slovenca« in »Domoljuba« take budalosti, da nimajo glave ne repa in se na prvi pogled spozna, da more take prismojenosti iztuhitati le od alkohola razgreta butica. Vsaka naša prireditev jih boli in to tembolj, ker se zavedajo, da oni niso sposobni za kaj takega. Pustimo jim lagati, ker za kaj resnega itak niso rojeni. Na vse njih čenčarije ne rečemo drugega kakor, da je naša veselica 8. septembra t. l. prav dobro uspela in smo popolnoma zadovoljni. K temu je pripomogla tudi reklama občne nepriljubljenega Majdiča in pa dolgovezne laži »Domoljuba«. Ljudstvo je spoznalo, kje je hinavstvo in laž, zato je jelo obračati tem hujskačem hrbet. Lepih 200 dobitkov za srečolov svedoči, da imamo na svoji strani najboljše in zavedne ljudi, kateri so nam zagotovili svojo pomoč in darežljivost že za prihodnjo veselico. Ves trud Majdiča in vse njegove priliznjene besede, še manj pa grožnje s peklo in hudičem, ne izdajo nič, za to se jezi nad vsem svetom, edino tolažbo najde še v rujni kapljici, ki ga često zašajta iz pota v bodečo mejo. Pri pametnih možeh njegova beseda itak nima nikake veljave, zato se je oklenil žensk. Neka podšuntana ženska iz Dola pri Seliših je to jasno pokazala ter proti nekemu naprednemu fantu prav surovo nastopila, kar nas pa prav nič ne vznemirja. Peša, peša, toda ne vera v Boga, temveč vera v njegove naslednike Majdičevega kalibra.

d **Iz Vač.** Občinske volitve dajo kaplanu in njegovim podrepnikom toliko dela,

da so postali za vse drugo nesposobni. Majdič leta cele dneve in noči iz ene do druge vasi kakor pobegle kužek, ter farba in hujska ljudi proti sedanjemu županu in občinskemu odboru. Vi, ki ste sedaj ob predstoječih občinskih volitvah tako vneti za delo, dokažite vendar, kaj ste storili v osemnajstih letih Mrvetovega županovanja dobrega za nas volilce in občane. V teku teh let smo imeli pač dovolj prilike spoznati vašo naklonjenost in delovanje v prid občine. Dobro nam je še v spominu, kako so se delile različne podpore. In takim naj bi zopet izročili občinsko opravilo! Volili homo može, katerim zaupamo, da so nepristranski, ki poznajo naše težnje in so nam pripravljene tudi resnično pomagati k izboljšanju. Nikdar pa ne bomo dali svoj glas tistim, ki misli in dela mesto njih. Edini fanatični Majdič ni v našo faro prinesel drugega nego prepir. Ne bomo se dali zapeljati po taki zvezdi vodnici, ki je često tako zelo okrogla, da bi se strklala pod pot, ako bi ji usmiljeni ljudje ne izkazali usluge in jo opirali. Mi hočemo trezno misleče može v občinski odbor, zatorej je vsaka nasprotna agitacija pri nas bob ob steno. »Slovenec« in »Domoljub« pa popolnoma mirno pripustimo kvasati, kar jima drago, vsaj čas ni daleč, ko bosta spoznala, koliko da dandanes ljudstvo na take puhle pisarije.

d **Vače.** Dne 8. septembra t. l. priredil je telovadni odsek »Sokola« na Vačah javno telovadbo, spojeno z ljudsko veselico. Šest domačih telovadcev je prvokrat nastopilo. Želi so splošno odobravanje, kajti pokazali so, da zna naš telovadni odsek ceniti delo in napredek Sokolstva. Le tako naprej, ne oziraje se na ovire, ki jih stavijo naši nasprotniki, da bomo lahko pri prihodnji javni telovadbi zaklicali: Zdaj nas pogledajte, vi, sovražniki dela in napredka, koliko zmore vstrajnost. Torej na delo! Dolžnost nas veže, da se najsrečneje zahvalimo za udeležbo in sodelovanje litijsko-šmartinskim bratom Sokolom in Sokolicam, zlasti pa br. načelniku za izvanredno požrtvovalnost. Posebna zahvala tudi Sokolu iz Trbvelj. Iskreno se zahvaljujemo nadalje slavnemu občinstvu za srečolov. Ako bo naš telovadni odsek užival tudi v prihodnje toli naklonjenosti, ni se mu bati propada. V nadi, da nam ostanejo naši blagi podporniki tudi v bodoče zvesti, kličemo: »Na zdar!«

d **Iz Sodražice.** V sobotni številki »Slovenca« se neki katoliški dopisnik zaletuje v sodraške fante in ondotnega »Sokola«, ker so mu ti najbolj čez glavo. Rad bi jih potopil v žlici vode, ako bi jih le mogel, ko je priredilo sodraško gasilno društvo veselico, pri katerim sodelujejo tudi naprednjaki z vso vstrajnostjo. Udeležba je bila precejšnja in vse se je veselilo, da se malo razvedri in pozabi svoje težkoče. A to nam je hotel preprečiti naš prečastiti gospod župnik Traven. Ko pride na veselico, zasede mizo ravno na plesišču, ka-

tero mu je prineslo njegove glihe moštvo. Iz katerega vzroka je g. župnik prišel ravno na plesišče s svojo bando sedet, je on dobro vedel — da gostje ne bodo plesali, akoravno so komaj pričakovali veselega trenutka. Sedel je kot koklja, ki ima okrog sebe svoja piščeta. Dobro, da še ni dvignil svoje bartiranke ter spravil pod njo svojo lajbgardo. Ko so pevci zapeli par pesmi, njim na čelu seveda prečastiti, se je videlo, da ljudje niso bili zadovoljni, ker so si želeli vse kaj drugega kot fajmoštrovega kruljenja — plesa. Ko se pa prečastiti tudi sedaj ni hotel umakniti ter še nadalje sedel kot kip pri mizi, je bila splošna nezadovoljnost pri občinstvu, ki je jelo mrmrati, da ni prišlo na pogreb, ampak na veselico sodraškega gasilnega društva. To je opazil neki ud sodraškega gasilnega društva. Šel je na plesišče k mizi, pri kateri je sedel prečastiti ter vprašal omtzje, ako želi sedaj izstopiti s plesišča, ker bi občinstvo rado plesalo. Naenkrat se oglasi neki mož: »Permejdiš, ne boste plesal ne, ne!« Gotovo, g. župnik, kaj takega slišati od moža, ki sliši v vaše izobraževalno društvo, je lepo, pa menda samo pri vaših veselicali, ki so gotovo brez plesa, kaj ne? — Sramota! Ker se pa župnik vkljub temu ni hotel umakniti s plesišča, se je začelo kar okrog njega plesati. Kar naenkrat pa skoči fajmoštrov podrepnik, član pevskega društva, in napade vzornega člana gasilnega društva ter ga sune v obraz. Ko občinstvo to opazi, hiti na plesišče in se hudeje na pevce: »Sramota!« Ko je sprevidel prečastiti, da se z glavo zidu ne prevrta, se vendar le umakne. Zavladal je zopet mir in veselje. Vršilo se je zopet vse po redu, ko preje, ko ni bilo prečastitega na veselici. No, sedaj pa naj pogleda »Slovenec« dopisnik, ki pravi, da so tega krivi sodraški fantje in »Sokoli«. To je nesramna laž, da jo more napisati le kak klerikalec. Tega vsega kriv pa je le župnik in njegova klerikalna banda.

d **Črnomelj.** Pred občinskimi volitvami. Gosp. Doltar Jože se, kakor nam pripovedujejo somišljeniki, grozno jezi radi našega zadnjega članka. Vzroka za to nima, saj je to vendar vsem, ki g. Doltarja poznajo, dovolj znano. Saj je sam, ko je prišel iz Amerike, izjavil: »Sedaj postanem klerikalec, ker vidim, da se drugače naprej ne pride.« Tega ni mogel ta čas nihče verovati in se je sploh mislilo, da se šali. Mi se ne bi bavili z osebo g. Doltarja, da se ni iz nas norec delal, ko smo mu omenili, da hočemo za bodoče volitve nastaviti skupno za odborniška mesta sposobne kandidate. On si je bil pač v svesti, da pride potem malo njegovih pristašev v odbor in je to odbil. Nepotrebno se mu je bilo pač zaradi znanih stvari toliko se jeziti. Raje naj bi bil posnemal svojega prijatelja gosp. Gregorja, ki se je bahal celo s tem, da je v »Slovenskem Domu«, obračal oči proti nebu in vpraševal, komu da je že kaj storil. To se je godilo pri Malnerici na

Kanižarici, kamor hodi sedaj redno g. Gregor učiti krščanski nauk, odkar je oddana prižnica farne cerkve za politične agitacije. G. Gregor je že pozabil, da je hotel že par ljudi, ki ne trobijo v njegov rog, ob kruh spraviti; da je spravil ob službo prejšnjega župnika s pomočjo izobraženih in neizobraženih tercijsk, ker župnik ni znal svojih dejanj skrivati, kakor jih znaajo drugi in je kaplan najbrže želel postati mestni župnik. G. Gregor je pozabil, da je mestno občino oškodoval z ustanovitvijo novega denarnega zavoda. G. Gregor ima sploh navidezno jako slab spomin za nekatere stvari. G. Gregorja setev gre hitro v klasje. V Črnomlju njegovi kandidatje že agitirajo zoper mestno hranilnico in za farovško, ki je na škodo prvi. Da se dobijo taki davkoplačevalci v Črnomlju, bi človek res ne verjel. Vendar je to res. Vzrok je baje ta, da je neki član hranilničnega odbora od Rënduliča, ki je kupil hišo, zahteval izpolnitev gotovih pogojev, ako hoče dobiti posojilo na to hišo. Mestna hranilnica kot soliden zavod mora pač gledati, da je njen denar varno naložen in so njeni odborniki tudi odgovorni zato, da se to zgodi. Mož je šel v farovško posojilnico in ta denar dobil (kar se itak redko zgodi) in sedaj se čez mestno hranilnico od strani pristašev g. Gregorja zabavlja, zato, ker njeni odborniki gledajo, da denarja zavoda, ki ima koristiti občini, nepremišljeno ne oddajejo. G. Gregor lahko posojuje, komur hoče, saj ne bo on morebitne izgube trpel. Tudi ima njegov zavod kot član »Zadružne zveze« čisto druga pravila, kakor mestna hranilnica, ki je pod državnim nadzorstvom in pupilarno varna. Žalostno bo pač v Črnomlju, ako bodo gospodarili taki možje z mestnim premoženjem in s premoženjem občanov, ki bodo delovali za občini nasprotno zavode deloma iz nevednosti, deloma iz trme in sovraštva. Kar nas je volilcev, katerim je občinski blagor na srečo, moramo preprečiti nakano teh ljudi in bomo tudi to storili. Samo složno na delo! Nasprotniki agitirajo tudi s tem, da bo napredni odbor zidal nekake uradniške hiše. Dosedaj ni še nobeden napredni odbor ničesar nepotrebne delal in tudi ne bo. Ako bo vlada kaj potrebnega zahtevala, bo pač moral vsak odbor to izvršiti, ako bo hotel urade v Črnomlju obdržati. Sedaj pa ni kaj takega vlada še zahtevala, torej tudi nihče ni mogel o tem sklepati in je taka agitacija nepoštena in stvar neresnična. Sploh pa noben odbor ne more z občinskim denarjem po lastni volji razpolagati, ampak potrebuje za take večje izdatke dovoljenja deželnega odbora, ki bo že gledal, da se denar le za nujne stvari porabi.

Več volilcev.

d **Iz Črnomlja.** V nedeljo ob 1. po polnoči je udarila strela v skedenj gospe Jerman v Črnomlju in je v malo trenutkih bil v plamenu pod, kolarnica in hlev, kar je tudi popolnoma zgorelo. Na srečo je

precej močno deževalo, sicer bi bil del Črnomlja izgubljen, ker je še mnogo slamnatih streh. Ljudje, posebno ognjegasci iz Dobljč in Črnomlja, so srečno ogenj omejili. Škoda je zlasti velika, ker je zgorelo tudi mnogo krme, zavarovalnina je le majhna.

d Iz Metlike. (Dodelana državnacesta.) Vendar enkrat je gotovo prelaganje državne ceste, ki vodi iz Novega mesta v Metliko. V par dneh bo nasuta nova cesta tik pred Metliko, kjer se izogne kratkemu, pa strmemu klanecu. Skoraj 30 let je erar to cesto popravljati, zdaj, ko se začne graditi belokranjska železnica, bo cesta preložena. To je prav avstrijsko gospodarstvo! Kaj je trpela živina pri vožnji iz Belokrajine v Novo mesto, to vedo povedati vozniki, ki so na tej cesti vozarili! Kolikokrat se je coklja odtrgala in so se vozovi preobrnil s polnimi sodi! Zaradi te res nevarne ceste se je Belokrajina skoraj do cela odtujila drugi Kranjski in sta se dve tretjini prometa iz nje vršili na Karlovec. Zdaj se da brez preprege precej tovara spraviti na preloženi cesti. Čez par let pa je ne bo treba toliko za večje tovore, če se bo res začela in bo končana zgradba belokranjske železnice. A vendar so je Belokranjci veseli, saj bodo lažje vozarili na veliki cesti od vasi do vasi in do Metlike in Črnomlja. Torej, dasi pozno, vendar enkrat. Hvala državi!

d Škocijan pri Mokronogu. Pri občinskih volitvah nepričakovano zmagala narodna in napredna stranka. Več prihodnjic!

d Št. Rupert. Tukaj je neka oseba, ki se neprenehoma zaletava vame in me nameroma in vedoma primerja s cestnim postopačem, ki drugega ne dela, nego da se klati ponoči in podnevi okoli. Toda ta lažnjiva in dolgojezična oseba naj pomeđe najpoprej pred svojim pragom. Jaz pa hočem za svojo osebo imeti mir. Prav nič mi ni treba ponujati tisočakov. Če bom zdrav, se bom lahko pošteno preživel — brez vas. Govorite tudi, da nimam olike. Vprašam vas, zakaj me pa ljudje spoštujejo. Pravite tudi, da nimam dela. Res je pa ravno nasprotno. Prav zadovoljen sem in hvaležen tistim, ki se ne boje farovškega kopita. — Št. Rupert, dne 23. septembra 1911. — Andrej Prah, čevljarški mojster.

d Glas iz Bučke. Že dolgo časa se nisimo oglasili, a sila nas je primorala, da smo to zopet storili. Pri nas vladajo take razmere kakor doli na Truškem. Naš župnik Rebolj je komaj tri leta pri nas, in že je naredil celih pet tisočev kron dolga občini s tem, da je dal na naše stroške hleve postaviti in stanovanje za organista. Čim je bilo to dovršeno, je začel takoj farovž podirati, kar na svojo roko, ne da bi bil farane vprašal, kako ali kaj. Sprvega je govoril, da bode samo sobe predelal; bal se je pač ljudskega odpora. Nafarbal je res nekatere farane, da so mu gradivo

brezplačno napeljali. Podiral je pa tudi jako previdno, kajti čim je bil en vogal podrt, je istega malo podaljšal, novega pozidal in drugega podrl, novega pozidal itd., tako da se sedaj jasno vidi, da s prižnice ni resnice govoril, ko je rekel: samo popravit bodem. Sedaj se vidi stati ogromno palačo, kamor bode lahko vzel na stanovanje vso Reboljovo žlaho z ženami in otroci vred. Že sedaj jih ima en par, in iz ljubezni do bližnjega bode gotovo odstopil tudi Urški eno sobo v novem farovžu, kar mu bode prihranilo pota v Jarčni vrh ob zimskih večerih. Kristus ni imel kamor bi glavo položil, naš župnik pa, njegov agent na Bučki zida velikansko moderno palačo. S čegavim denarjem pa? Na čegave stroške pa? Kdo mu pa je toliko zaupal? Kajti stavba bode vzela gotovo, kakor sedaj kaže, več nego 30.000 gld. Da nima župnik počenega groša — svojega, to vemo. Zakaj če bi kaj imel, ne bi na čuden način prodajal dolge itd., pri katerih prodaji zna posojilnica in njeni odborniki imeti še žalostne posledice. Pa o tem drugokrat. Tega ne pove živi duši, od kod denar. Da ga ni imel nič, pričajo razne zgodbe, a da ga ima sedaj, je dosti razvidno iz tega, ker se njegovi podrepani kakor Franek po koldvorskih gostilnah bahajo s tisočaki. E, lahko vam, a gorje nam! Kaj pa, če bode nekoč potrkal sodni sluga na vrata naše kočice — raztrgane kočice, rekoč: Plačajte, dajte, za farovž, treba plačati, Rebolj ni denarja na vso svojega, rekoč: Plačaj ti bučenski — zaslepljeni kmet; če ne, prodali ti bodemo kravo, prase — bajto — —!! Čudno se nam zdi, da se nobena oblast ne zgane in ne vpraša, s čim se bode vse to plačalo. Kmetje po tistem kolnejo — danes, a bojimo se, da pride dan, ko bodo kmetje kleli na glas, in tedaj bo Rebolju kaj žalostno pri sre. Bučkljan je sicer potrpežljiva duša, pravi suženj, toda če se ga razdraži — gorje. In poslediče? Pa kako tudi naj se zgane kaka oblast? Župan — pravijo — se trese za županski stolec, saj se že tako boji, da ga bode Kotar izpodrinil. Občinski odbor le kima, liberalci pa po župnikovem nazoru niti ljudje niso. Kaj hočemo tedaj? Ali res ni nobene pomoči? In če je ni, tedaj nam ne kaže drugega, kot pobrati culo in palico v roke in iti beračit, kajti če župnik obesi farovž na rame davkoplačevalec, zapustiti bode moral marsikateri očegospodar rodno grudo in iti v Ameriko ali na Vestfalsko. Gospod Blaž! Ali vas ne peče vest, ker tako s kmetom postopate? Ali se ne pravi to izmozgavati reveže? Ali mislite, da bode palača, če jo na stroške drugih postavite, vam odprla nebeško kraljestvo? Je-li je to dar modrosti, da se reveže dere? Je-li je tako po krščanskih načelih? Ali se to vjema s sveto vero? Ali ni rekel gospod Kristus: Ne skrbite kaj boste jedli in kje boste spali itd.? Ali ni tudi rekel: Jeruzalem, ti zidaš palačo na palačo, a ljudstvo gladu umira, pa čuj, pride dan,

ko se tvoja čast in slava podere v prah! In kaj pravite vi, Rebolj, ošabni Blaže? Ali ne veljajo te besede tudi za vas? O gotovo! Glejte! Bil je Jaklič, se je izgubil, bil je Štrukelj, a je šel, ni ga več! Bil je Kutnar, a vzela ga je noč, nema ga više! In vi? Čujte! Pride dan, in ni daleč, ko se bode mo bučenski kmetje s kletvljo spominjali rekoč: O, bil je, pa hvala Bogu, ni ga več, njegova moč je strta — bes ga plentaj!

Bučkljan.

o Gorenjske novice o

g Breznica. V naši občini se bodo koncem tega meseca vršile volitve. Čudno se nam pa zdi, da še do danes ni razpoložen volilni imenik. Radi bi vseeno pogledali, kako se je pod klerikalnim gospodarstvom sestavil ta imenik. Navada klerikalnih občinskih načelnikov je namreč, da prikroje volilne imenike popolnoma v smislu klerikalne politike. Sedanji občinski svet brezniški je popolnoma v klerikalnih rokah. Med vsemi temi se pa najbolj odlikuje mož, kateremu se pravi po domače Muhovčev Matevž iz Žirovnice, ki hoče postati celo župan v novem občinskem svetu. Ne bomo preiskovali, če je ta mož po svoji preteklosti sposoben za častno mesto, kakor je ravno mesto občinskega svetovalca, oziroma župana, dovolj je, če pravimo, da ga tudi njegove duševne zmožnosti ne delajo sposobnega za to mesto. Imamo pač madeževanem imenu in po svoji izobraženosti poklicani, da vodijo upravo naše občine. Sicer pa priporočamo Muhovčevemu Matevžu, naj se preveč ne peha in preveč ne agitira pri občinskih volitvah.

g Zabreznica. V torek zjutraj ob 3/48. je z veliko hitrostjo privozil avtomobil od Lesce proti Zabreznici. Na njem so se nahajali šofer (voznik), dve gospodični, en mlad gospod, eden je bil star. Avtomobil je silno drvil. Ko pride do vasi, so iz vasi priletele tri krave in eno tele ter letele nasproti avtomobilu. To je bilo vse v enem trenutku. Več ljudi je videlo, kako se je krava zakadila v voz. Avtomobil se je hotel izogniti, ampak prepozno; voz je zadel s tako silo v neko hruško, da se je ta podrla, avtomobil pa se je zdrobil. Eno gospodično in šoferja je vrglo v zrak. Gospodična je zelo poškodovana po nogah in tudi drugi so poškodovani. Gospodična bo baje težko okrevala. Voz so naložili kmetje ter ga odpeljali na Jesenice.

g Iz Gorič nad Kranjem. Med Storžcem in Kriško goro nad vasico Zalogram leži 1800 m visoka gora z imenom »Tolsti vrh«. Dne 22. avgusta se je pojavil v pečevju na severni strani te gore v smeri proti tržiškim Rovtam precej velik opezen ogenj; vendar se za ta ogenj v pečevju spočetka ni nihče zmenil razen nekaterih Rovtarjev. Zadnje dni avgusta pa se je ogenj — zanešen najbrže po vetru — jel širiti tudi na južni strani Tolstega vrha.

Neten po travi - starici in drugi cretovski suhljadi se je ogenj vedno bolj širil. Ljudje iz Zaloga, Srednje vasi, Gorič, Povelj, Gozda in Trstenika, ki imajo v tej gori in njeni bližini svoja kopišča, drvoše itd., so jeli s strahom ogenj opazovati; pošiljali so v goro krepke fante in može gasiti ogenj, toda naposled je bil zaman ves njihov trud. Ogenj — neten po suhljadi in raznešen po vetru po vsej gori — je objel v dnevih 13., 14. in 15. septembra vso goro notri dol do na pobočju se nahajajočih, bogato z bukovjem in šilovjem zaraščenih drevošcev. Nevarnost je bila silno velika, da vsi ti krasni gozdovi ginejo v pepel. — Dne 14. in 15. septembra je gasilo na stotine ljudi pod nadzorstvom skoraj vsega orožništva kranjskega okraja. Najbolj kritičen moment je bil v noči od 14. na 15. septembra in le z največjim naporom je naše krepko in v trpljenju utrjeno moštvo udušilo ogenj v lesovju nad Svarjani in Zalogram na eni in proti vasi v Gozdu na drugi strani. K sreči — v temeljito pogasenje ognja — je jel v petek, dne 15. sept. zjutraj padati dež in ploha dne 16. sept. je ogenj tudi v v r e s j u popolnoma zadušila. Žal, da imamo pri tem groznem gorskem požaru zabeležiti tudi človeško žrtev. Zaloški mežnar Josip Kone, sorodnik pred dvema mesecema na grmadi zgorele Neže Kone iz Gorič, je branil v družbi orožnika iz Kranja in fanta I. Bidovec kopo pod visokim čerom na veliki strmini. ~~Njuno~~ ~~na~~ ~~so~~ ~~bili~~ ~~objeti~~ ~~od~~ ~~ognja~~ ~~od~~ ~~vseh~~ strani. Orožnik iz Kranja se je rešil z velikim naporom skozi gosti dim v neko tam blizu se nahajajočo »ježo«, Bidovec se je rešil na nasprotno stran v Zaloško dolino »Poljano«, Kone pa — omamljen po dimu — zavije po strmini proti groznemu čerovju, čez katero pade nad 20 m globoko ter se po strmini valil še kakih 300 metrov dalje nizdol. Našli so drugi dan Konce za nekim čerom popolnoma golega; en škorenj je le še visel na nogi, drugi škorenj je na nogi zgorel.

o Notranjske novice o

n Dol. Logatec. Sokolska veselica, ki se je vršila dne 10. septembra na prostornem vrtu hotela »Kramar« v prid »Sokolskemu domu« v Logatecu, se je nad vse lepo obnesla. Popoldne se je sicer nebo prepreglo s temnimi oblaki in okoli pol 5. je celo nastal hud vihar ter je začelo liti kakor iz škafa, toda ljubi bog je tudi to pot hotel pokazati svojo naklonjenost do Sokolov in res je kmalu zopet na azurnem nebesnem oboku zasijalo zlato solnce — v veliko žalost naših klerikalcev, ki so si že meli roke od veselja, da je šla sokolska veselica po vodi. Pri prostih vajah je nastopilo pod vodstvom br. načelnika Smoleta 30 telovadcev, med temi tudi člani bratških društev iz Postojne in Cerknice. Za članstvom je pod vodstvom sestre načelni-

ce Stane Kraigherjeve izvajalo 11 Sokolic iz Postojne vaje s kiji. Občinstvo je z burnim ploskanjem pozdravljalo krasna izvajanja vrlih telovadcev in brhklih Sokolic. Pri orodni telovadbi sta najprej nastopili dve vrsti logaškega »Sokola«, in sicer ena na drogu, druga na konju, potem pa Postojna in Cerknica skupaj z eno vrsto na drogu, Logatec z drugo na bradlji. Telovadbo je zaključil s krasno skupino logaški »Sokol«, ki je pri tej prireditvi pokazal znatni napredek. Dasi je popoldanski dež zadržal, oziroma odgnal marsikaterega gosta, se je vendar kmalu po končani telovadbi nabralo na prostornem Kramarjevem vrtu vse polno občinstva in se je razvila najživahnejša zabava. Veselico so posetili v prav lepem številu zavedni Postojncani, pa tudi iz Cerknice, Rakeka, Vrhnike, Planine, Hotederšice in celo iz Ljubljane je prišlo mnogo gostov. Saj so pa tudi naše vrle dame v različnih paviljonih vsakemu tako prijazno postregle, da gotovo nobenemu ni žal, da je prišel ta dan na sokolsko veselico. Z večernim vlakom so se pripeljali še Sokoli iz Borovnice, ki so se kot člani najmlajšega sokolskega društva pri tej priliki prvokrat seznanili z notranjskimi brati. Na veselici nas je predvsem presenetilo petje ljubljanskih slavčkov, ki so tudi ta dan prihitali v Logatec. Občinstvo je vrlemu kvartetu po vsaki pesmi živahno ploskalo. Veliko pozornost ali bolj rečeno smehu je vzbudil vse groše, kar jih je skupil za svoje ubrano petje in spremljanje na kitari, logaškemu »Sokolu« za »Sokolski dom«. Omeniti moramo še vrlo Postojnsko godbo, ki je cel čas prav dobro in neumorno igrala; plesaželjna mladina si je ob njenih zvokih gotovo dovolj nabrusila pete. Kakor čujemo, je prinesla veselica »Sokolskemu domu« okoli 500 K. Vsekakor je to lep dokaz požrtvovalnosti zavednih domačinov in vrlih gostov, ki so s svojo udeležbo pripomogli, da bo čim prej stal v Logatecu prepotrebni »Sokolski dom«. Logaškemu »Sokolu« moramo na tej krasno uspeli prireditvi iskreno čestitati. Le tako naprej po jasno začrtani poti!

n Dol. Logatec. Dolenjelogaškemu župniku nikakor ni po volji, da je sokolska veselica tako lepo uspela. To je pokazal v pridigi pretečeno nedeljo, ko je govoril — res ne vemo o katerem poglavju sv. pisma — namreč o plesu. Že prej je odvrčal Marijine device od sokolske veselice, češ, naj ne hodijo »kozlov« gledat. Toda večina Marijinih hčera hvala bogu ni tako neumna, da bi si zaradi prifrknjenih župnikovih nazorov o plesu kratila nedolžno zabavo in veselje. In tako smo videli na sokolski veselici vrteti se med več Marijinimi devicami in Bogomilami tudi njihovo zastavonositeljico. Prav je povedalo dekle, ko je na vprašanje, kako more kot taka plesati in to celo s Sokoli, odgovorilo: »Ali sem mar pri tem kaj slabega storila!« —

Vsled tega je župnik zopet mnogo ovčie spodil iz »Marijine družbe« in ne bo dolgo, ko bo sam ostal v krogu starih devic, kamor tudi spada in katerim lahko trobi, kar hoče. Naša dekleta mu gotovo ne bodo delale več štafaže. Seveda za klerikalno veselico se župnik ni sramoval agitirati, češ, da je bila tudi v Kani Galileji veselo, na sokolsko prireditev pa je moral izliti ves svoj žolč, kar ga še ima. Prav radi bi vedeli, katera božja ali cerkvena zapoved prepoveduje ples, ali kje je ples med grehi naštet, ker župnik v enomer trdi, da je prepovedan. Sicer pa župnik lahko prosi za premeščenje, če se ne more udomačiti med nami in privaditi temu, kar je bilo, je in bo na svetu. Mi si želimo dušnega pastirja, ki nam bo v cerkvi govoril o božji besedi, ne pa o plesu. H koncu bodi g. župniku še povedano, naj preveč čez »kozle« ne zabavlja, ker ga utegnejo le - ti natakiniti na svoje vražje rogove in tirati tja, kjer se je moral zavoljo njih pred kratkim zagovarjati in tudi pokoriti načelnik gornjelogaških »Orlov« zaradi — predolgega jezička.

n Žiri. (Tatvina.) Dne 17. septembra je bilo ukradeno čevljarskemu mojstru Francu Kristanu 1200 K, in sicer en komad po 1000 K ter 2 po 100 K. Naproša se občinstvo, trgovci in banke, da v slučaju, če pride menjat ta denar kak sumljiv človek, da to takoj naznanijo.

Po slovenskih deželah

p Iz Sv. Križa pri Trstu. V neki klerikalni cunji se zopet češe tekajšnji dopisnik ob g. šolskega vodjo. Mož je res mojster v zavijanju resnice. Prava podoba klerikalnega petelina. On farba svoje potrpežljive čitatelje z zadevami, ki ne spadajo k stvari. Ker se pa sluti, da je dopisnik človek, ki — kakor gre glas — baje skoro ne more biti odgovoren za svoje čine in to iz razloga, da kar včasih govori in blebeta, potem zopet prekličie ter se pri tem izgovarja na način, da bije samega sebe po čeljustih in se pred pametno mislečimi ljudmi osmeši; zato ne odgovarjamo več sličnemu poštenjaku. Pač pa mu kličemo, kar zasluži: »Medice, cura te ipsum!« (Zdravnik, zdravi samega sebe!) S tem pa nočem reči, da je izključeno, da se ne bi srečali morda še kje drugje...

p Sežana. V naši župni cerkvi se je dne 3. septembra vršila birma. Župnik je naročil 24letnemu Franju Škrinjarju, naj očisti veliki lesteneč, ki visi sredi cerkve. V to svrhu je stopil Škrinjar na kaka dva metra visoko lestev, a je pri tem izgubil ravnotežje in skupaj z lestencem, katerega se je bil oprijel, padel na cerkveni tlak, in sicer tako nesrečno, da si je prebil črepinjo. Nesrečneža, ki se ni prav nič zavedel, so prepeljali v tržaško bolnišnico.

Iz šenčurske občine.

(Narodna pesem.)

Kaj plaši tak kure in drugo perjad,
Al' jih je prišla lisica zal'zvat?
Ne, ne! Božjaki vsi danes v Šenčur mi hite,
Da en'ga izmed sebe glavvarjem nar'de.
Lepo že število jih pri Martnjek' sedi,
Pred vsakim en frakelj že šnopsa stoji,
Ker danes jim Martnjek zastoj ga deli.
Na voglu pri mizi sam Martnjek sedi,
Si podpira muštace in ves čas molči,
Ker rad bi županil, pa na druge leti.
Šenčurski naš Šiška obrajta Ivána,
Zato bi naredil ga rad za župana.
Je romarc prijatelj in dober mlekár,
Izvrsten bi to bil črnuhov glavvar!
Al' zanj'ga glasov le pet je dobit,
Preljub' moj Ivan, tu nič ni za strit!
Pri župniku Brešarju Sajove stoji,
Mu roke kušuje, sladko govori,
Županska ker čast mu že dolgo diši.
Al' Brešar je tiček, sladko se kahlja,
Skesanemu Sajoveu takole da:
»Izvrsten župan bi ti bil zares,
Odkor več farjev kosmatih ne ješ,
Može nagovori, glasove preštej,
Al' vendar še zmerom težko bo kej.
Moj Pavle, saj veš — priznaj brez sramu,
Če svoj'ga tud' šteješ, 'maš le dva glasu.«
Sajove se strese, pogleda grdo,
Tedad pa nenadno se vrata odpro,
In prišlec stiska že Brešar roko:
»Pozdravljen naš Janez, vseh žrebcev
glavar,
Al' je Polčanom tud' za župana kaj mar?«
Z ušesi pomiga, pa v žep' zažvenklja
In usta odpira, široko zija,
Da fajmošter žrebčarju roko poda.
Med tem pa krog njega napravi se pot,
Kot v hišo primahal bil sam bi jo zlod.
Vsa vrata odprejo in okenci dve,
Nato se pa vsekavat in kihati hite.
Še Hlebčev z Luž za nos se tiši,
Čeprav zaprtek mu še lepo diši,
Tako ta glavvar vseh žrebcev slovi,
Ko mal' se navad'jo, ko mal' se zdiši,
Pri vratih prav nežno se zvon'c oglasi.
Za mizo pa vstane kositren vojak,
Za ta dan zataknil s'je praprot za trak.
»Sem hišo ocedil, sem praprot požel,
Da iz moje bi hiše župan bil izšel,
Ker pa ste vsi nehvaležne zveri,
Naj pri starem župan' se volitev vrši.
Kdor hoče besede, naj vzdigne roko,
Če jaz mu pomigam, mu dovoljena bo.«
Široka lopata prot' strop' završi,
To j' Dragarjev Tone, k' roko gor moli.
»Možje in žene,« je Tone začel,
Ker malo ga že je pod kapo imel.
»Pardon, le možje!« se je hitro popravil,
»Ne bodem veliko z besedami engavil,
Zato pa na kratko predlagam le to,
Za župana prijatelj moj Sajove naj bo!«
Vse vtihne — vse se molče spogleduje,
Sramežljivo le Sajovček »živio« pričakuje.
Pa Brešar se tiho v pest posmehuje,
Med tem se pa vzdigne šenčurski kaplan,
Po krasnih manirah po svetu poznan:

»Ah, Tone, ponižna ti moja ovčica,
Res, da je Sajove ena brihtna glavica,
Kjer je večina, on trdno stoji,
Če ta se pa zmanjša, jo rad zapusti.
Pa če jo spet v Ameriko pobriše,
Kje naj si srenja župana koj iše?
Zato vam pa jaz svetujem tako,
Sleme iz Police župan naj naš bo!«
Vse vtihne, le muha po sobi brenči,
Sajove ves jezen v tla mi štrli,
Slemček pa k nebu povzdigne oči.
Martnjek pod mizo z nogu cepeta,
Na tihem preklinja govornika oba,
Pa fraklje prešteva, ki prazni so vsi,
Napolniti se mu jih nič ne mudi.
Vendar možje trdovratno molče,
To vzbuja pa Martnjeku nade nove.
Le Krašovec nekaj miga z roko,
Kobasarja in Obernika suje z nogu,
Da bi potrdili, kar kaplan govore,
Drugače jim lahko pokaže zobe.
Nek mož iz železa pri vratih stoji
Prežlahne in trdne posojilnice te.
Tedad pa zaslišijo besede se te,
Že Slemcu pokonci stopijo lasje:
»Pri Domnu na Brnikih naj on županuje,
Sirotam ubogim naj kruha kupuje!«
Nato pa vzdigne se Šiška iz Rov,
Kjer je zapustil en tucat dolgov:
»Kaj otrobarite, ljubi možje,
Ko se nam dóns za župana že gre,
Je jasno kot beli že dan,
Da nihče ne more biti župan,
Kot vrli naš srednjevaški Iván.
Klerikalnih vseh p'jancev je on pod-
piratelj,
In romarc in mlekarskih mamic prijatelj.
Po Brezjah, Višarjah od nekaj slovi,
Za d'narce preljuje vse to on stori.
Še farovškim hlapcem klobuke kupuje,
In Makseljnu mojmu roko poljubuje,
Ko Makselj v kuhinji posodo pomiva,
In fajmošter v zgornjih prostorih se
skriva.
Zato vam predlagam jaz za župana,
Najboljš'ga moža: srednjevašk'ga Ivana!«
Vse vtihne — le muha po sobi brenči,
Ivan pa k nebu povzdiga oči...
Nihče ne ve kaj storit',
Župana je težko volit'...
Tedad pa vzdigne napredni se Koder,
Pogleda na Martnjeka, dá nasvet moder:
»Al' res pri nas že reč je taka,
Da b' župan bil šleva vsaka?
Konec naj bo!
Jaz predlagam vam zato,
Martnjek naj župan vaš bo!«
Kot solnce izšlo bi izza gore,
Tak Martnjeku se oči svetlé,
In Beta v hišo priskaklja,
Ga vsakemu en frakelj da.

Vstane Martnjek: »Vsem na zdravje,
Danes p'jemo ga po kravje,
Živio cesar, domovina,
Šenčur res nima lepš'ga sina,
Kot vaš Janez je Blagne,
Klerikalni župane!
Reš veliko sem se trudil,
Da b' župana si prislužil,
Sem se vozil semtertje,
Vsem dajal sem za žganje,
Da bi naprednjake vgnali,
Ste vso hišo mi okozljali,
Pooblastila ponar'jali,
Kar niste vkradli, pa požgali!
Zato jaz rečem: »Vsem na zdravje,
Danes pij'mo ga po kravje,
Živio cesar, domovina,
Šenčur res nima lepš'ga sina,
Kot sem Janez jaz Blagne,
Klerikalni župane!«
In vsi soglasno ponove:
Da se splašijo bolhe:
»Živio Janez, naš Blagne,
Klerikalni župane!«
In Beta fraklje spet nalije,
Blagne pa za besedo prime:
»Lej, kak' slavni smo postali,
Odkar nekol'ko smo golj'fali,
Tukaj »Narod« jaz imam,
Naj ga vam na znanje dam!«
In mož prebere članke tri,
V katerih »Narod« govori,
Kak' pri volitvah so golj'fali,
Pooblastila ponar'jali
Drug' spet prebere »Dom Slovenski«,
Ker dopis je not olševski,
Tretji pa se pritožuje,
Da »Gorenj'c« več ne opisuje,
Kakšne r'či da se gode,
Ko pašuje naš Blagne.
Nato še dolg so reševali,
K' so ga od lan še dolžni ostali,
Ko so pili na kredit,
Da so mogli sploh volit.
Zdaj so nov'ga naredili,
Ker so vsi po kravje pili,
Zato pa sklenejo tako,
Dve kron'ci odbornik plačal bo,
Za ostalo naj se potrpi,
Ker v kasah kača zdaj čepi
Pa naj po tihem se ravna,
Naj nihče nobenemu ne izda,
Da naprednjaki ne izvedo,
V časopise ne dado.
Na puf zvečer bomo streljali,
Naprednjakom nagajali,
Ker naš le naš je Blagné,
Vseh črnuhov župane!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Parcelacija

=== gozdnih parcel ===
grajščine Mokronog
se prične.

Ustanovljena 1882. Pošt. hranilni račun št. 828.406. Telefon šte. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➔

v lastnem
zadružnem
domu ➔

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**

➔ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➔

Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

LISTEK

Proti vsemu.

Češki spisal Al. Jirasek.

Prvi del.

(Dalje.)

Tu je bilo nekoliko mož in nedoraslih kmetskih fantov v irhastih hlačah, cokolah, nekateri tudi boski ali v prašnih, blatnih kmetskih škornjih. Trdno so spali na trskah poleg naloženih tramov. Kakor so legli, oblečeni, polni peska in prahu, umazani od malte, tako so tudi pospali. Meseč jim je svetil po obrazih. Sočutno je gledala gospa Zdena njih vdolane, težke roke, in je pomislila, da so bili ti ljudje še gorečnejši od nje. Nekoliko naprej se je zopet ustavila. Pobožno koralno petje je prinašal veter, zvok je prihajal po ozkih uličicah na prosti trg, kjer je stala, dvigal se je skozi svetlo noč, polno mirne, blede luči in temnih sene, ki jih je metalo naloženo tramovje in kamenje ali pa v zemljo zabiti koli.

Blizu kadi je na zemlji počivala peščica ljudi, izvečine kmetov v visokih kučmah. Nad njimi je stal na podzidku mlad mož v dolgi, črni suknji, ki je visela na slokem telesu in deloma zakrivala drobne noge, oblečene v temne hlače. Odkrit je bil in je živahno govoril ljudem, ki so počivali pod njim. Črni kodri so mu padali po suhih, upadlih licih, ki so se ob mesečini zdela še bledejša, in se mešala s črno, še mlado brado.

Ko je prišla mimo, je gospa Zdena spoznala, da je bil Pitlov sni. Bil je blede, ali oči so se mu svetile in govoril je ognjevito in skoro vznemirjen. Zdelo se je, da ga je sedaj zapustila slabost, ki mu je še ostala od njegove bolezni. Tudi glas, ki je dopoldne zvenel še tako stisnjeno, je zvenel močnejše in bolj polno. Nekoliko sklonjen k poslušalcem, je govoril tako živahno, da so se mu tresli črni kodri na čelu in ob sencih. Govoril je že nekaj časa in mlada plemkinja je slišala, da je govoril o sodnjem dnevu, ko Kristus pride sam... »In to se zgodi kmalu, v nekoliko letih; mnogi od nas ga bodo še doživeli; videli bodo svetnike in med njimi tudi mojstra Hisa.

Suhi, blede obraz gorečega pridigarja se je nehote okrenil proti nebu, kamor je tudi kazala dvignjena, izsušena roka. Ljudje, ki so mu ležali ob nogah, se niso premaknili, samo marsikak težek vzdihljaj se jim je izvil iz boječih prsi. Vse oči pa so bile kakor prikovane vprte na mladega pripovednika, ki je nadaljeval: »Noben kralj ne bo na zemlji več izvoljen, zakaj Kristus sam bo ustanovil svoje kraljestvo. Nastopila bo nedolžnost kakor v raj, in tisti, ki so še živi, pridejo vanj kakor Adam, Enoh in Elija! Nihče ne bo tam niti lačen, niti žejen in tudi bolečin ne bomo poznali, niti telesnih, niti dušnih —.«

Iskrenost in globoko prepričanje, s katerim je govoril mladi mož, je ganila vse. Izpočetka so strahoma poslušali njegove besede o zadnjem dnevu, sedaj jim je pa otvoril raj in njihov osuple duhove vedel v deželo sanj, polno zapeljivega, mističnega čara.

Mlada plemkinja je pozabila iti naprej. Tu je začela svoje lastne sanje, v kakršnem se je doma v Gvozdnem ob mrkih jesenskih popoldnevih in mirnih poletnih nočeh tako rada vtapljala. Konca teh izvajanj pa že ni čula več. Nenadoma je začela za seboj klic:

»Tukaj je!«

Hitro se je obrnila in opazila visokoraslega Zbineka iz Buhova z belimi brkami, poleg njega pa svojega očeta. Ni pohitela k njemu in tudi ga ni pozdravila posebno radostno. Prihod očetov jo je temveč motil v prijetnih občutkih v zasanjanem pomirjenju nje notranjosti ter v blaženem pozabljenju nje same

in sveta, v katerega se je ravnokar vglobila. Pogled na očeta jo je spominjal različnosti njih nazorov.

Zbinek je izpregovoril prvi, češ, nje oče je ravnokar prišel, in oba sta bila namenjena v Pitelovo stanovanje, nje iskat. Da jo naletita tukaj, bi sam ne bil mislil. Gospa Zdena se je vzravnała, nakratko pozdravila očeta, mu povedala odkod da je prišla ter ga vprašala, ako je Andrej tudi tukaj.

»Ne, doma je,« odgovori Ctibor iz Gvozdnega, pogledavši postrani pa pazno okoli sebe, zlasti po ob kraju stoječih gručah in po pridigarju.

»Ali zopet odhajaš?« vpraša Zdena.

»Že zopet pride, upam za gotovo,« odgovori Zbinek namesto vladike. Pozove očeta in hčer, naj gresta z njim za nekoliko časa, ker se pri njem laže mirno pogovorita, nego pri Pitlu. Zdena je ubogala. Predno je odšla, se je pa še enkrat ozrla na mesto, kjer je gruča ljudi kakor prikovana poslušala izvajanja mladega sanjača bledega obraza. Kakor črna senca se je videla njegova postava v mesečni luči pred okovanimi kadmi.

Gvozdenski vladika je to dobro opazil. Skrčil je obrvi, se na kratko odkašljajal in se vlekel za sive brke.

XX.

Marta, novica Lovnoviškega samostana, se je zbudila na belem, snažnem ležišču, v modro prepeti postelji, in se ni mogla takoj domisliti, kje da je. Strahoma je odprla oči, se vzravnała pokonci in pogledala okoli sebe. Videla je obokano sobo, svetlečo se solnčnih žarkov, lepo pobeljeno in do polovice sten obito s hrastovimi deskami. V oglu je stala miza s stolom, zraven pa skrinja, nedaleč od postelje pa klečalnik. Nad njim je visela na zlatem polju slikana podoba Matere božje z Jezuškom.

Žarek pomirjenja se je nenadoma razlil čez še vedno blede obraz dekletov. Domislila se je sedaj vsega in zopet padla na blazine nazaj. Tako je nekoliko poležala v blaženi zavesti, da je dospela na konec vseh stisk in trpljenja; imela je sedaj, za čemer je strmela, snažno suho sobico sama zase, dospela je tja, kamor je hotela priti: k stricu, grofu na Pribeniškem gradu.

S proštom Petrom in starim cerkovnikom je včeraj pozno v noč dospela semkaj, čez tri dni, odkar je v strahu zapustila Gvozdo. Na graščini Radonice so se pomudili samo tako dolgo, da so jim pripravili vozove. Strah pred taborskimi »brati« jih je silil naprej. Potovali so vso noč in si samo v Tinu privoščili daljši odpočitek, kjer so bili na nadškofovem gradu popolnoma varni.

Odtod so se odpeljali v boljšem in udobnejšem vozu, v katerega je sedel tudi proš, v Behin na grad Henrika Lefla iz Lažan, ki je bil preje pripadnik mojstra Husa, sedaj pa vnet pristaš kralja Žige. Gospoda Henrika na gradu seveda niso dobili, ker je bil v spremstvu ogrskega kralja, toda njegov grajski oskrbnik je lovnoviške ubežnike sprejel jako prijazno in jim nekaj oboroženih jezdecev dal za spremstvo do sosednjih Pribenic.

Med vso potjo, ki so jo delali v velikih ovinkih, se jim ni pripetila nobena nezgoda. Vozili so se skozi nadškofova in po posestvih gospodov Leflov in Rožemberžanov, kamor ni segala moč taborskega bratstva. Samo neudobnost potovanja v težkem, ropotajočem vozu na slabi, večkrat od dežja omehčani in razvoženi cesti, je morala okusiti do sita. Ali zavest, da je odšla grozovitostim taboristov in zanesljivo upanje, da kmalu doseže zavetišče, je ugodno učinkovalo na nje dušo. Mlada novica je čutila to najbolje, mnogo je pa pripomoglo k temu daljše prijetno počivanje v Tinu in Behinu. Tudi starega cerkovnika se je polotil pogum, Z ostrimi besedami se je znašal nad besnečimi, divjimi taboriti, preklinjal Viklefa, Husa in Jeronima ter jih pošiljal v pekel. Vselej se je silno razvnel, kadar je grajskim poslom v Tinu in Behinu pripovedoval lovnoviške grozote in gvozdenske besneče kmete.

(Dalje prithodnjič.)

Hiša

z dvema sobama in majhno kletjo, dalje hlev, 1 oral zemljišča z njivo in vrtom, 10 minut od rudokopa in postaje, pripravno za kakega delavca pri rudniku **se proda.**

Več pove **Anton Horzen**, krojač v **Gabrijelah, p. Krmelj, Dolenjsko.** 83

Na prodaj je

posestvo

z vsem gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanu, velik sadni vrt, travniki, njive, nekaj hrastovega in veliko smrekovega gozda, za **4500 K.** Več se poizve **na pošti Vače.**

Za živinorejce

priporoča

klajno apno, redilni prašek za konje, govejo živino in svinje. Fluid za konje, grenko sol, zmlet kolmoš, encian i. t. d.

„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč in strupov za lovske in tehnične namene v **Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5.** Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Redka prilika!

Tovarna, katero je uničil požar, prepustila mi je vso zalogo rešenega blaga, t. j. več tisoč krasnih, težkih

flanelastih odevj

z vseni najnovejšimi in krasnimi vzorci, ki imajo neznatne, komaj vidljive madeže. Te odevje so za vsako boljšo družino za pokrivanje postelj in ljudi, prav gorke, mehke in močne, 199 cm dolge in 135 cm široke. Pošiljam po povzetju **3 komade krasnih, težkih flanelastih odevj za 9 K** v raznih modernih barvah in vzorcih. **4 odevje za hišno gospodarstvo za 10 K.** Vsakdo, ki naroči to blago, je zadovoljen.

Anton Bekera, c. kr. fin. nadstr. v p. Nachod (Češko).
Tvorniška zaloga 2-8. Tvorniška zaloga 2-8.

Zrčne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	80	2	08
1 „ „ „ II. „ . . .	1	60	1	92
1 „ „ „ III. „ . . .	1	20	1	72
1 „ telečjega mesa . . .	1	40	2	—
1 „ prašičjega mesa (svežega) . . .	1	60	2	—
1 „ „ „ (prekajenega) . . .	1	40	2	—
1 „ koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 „ jagnjetovega mesa . . .	1	70	1	80
1 „ kozličevega mesa . . .	1	80	2	—
1 kg masla . . .	2	60	2	60
1 „ masla surovega . . .	2	40	2	60
1 „ masti prašičje . . .	2	16	2	20
1 „ slanine (špeha) sveže . . .	2	—	2	10
1 „ slanine prekajene . . .	2	80	2	—
1 „ sala . . .	1	96	2	00
1 „ surov. margarinkega masla . . .	—	—	2	—
1 „ kuhan. margarinkega masla . . .	1	90	2	10
1 jajce . . .	—	08	—	09
1 l mleka . . .	—	20	—	—
1 „ „ posnetega . . .	—	8	—	10
1 „ smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 „ „ kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	20	1	40
1 „ čajnega surovega masla . . .	3	40	3	60
1 piščanec . . .	—	90	1	30
1 golob . . .	—	40	—	44
1 raca . . .	1	90	2	20
1 gos . . .	4	50	5	—
1 kapun . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	—	—	—	—
100 kg pšenične moke št 0 . . .	39	—	—	—
100 „ „ „ „ 1 . . .	38	60	—	—
100 „ „ „ „ 2 . . .	38	20	—	—
100 „ „ „ „ 3 . . .	37	80	—	—
100 „ „ „ „ 4 . . .	37	40	—	—
100 „ „ „ „ 5 . . .	36	80	—	—
100 „ „ „ „ 6 . . .	35	—	—	—
100 „ „ „ „ 7 . . .	30	—	—	—
100 „ „ „ „ 8 . . .	21	—	—	—
100 „ koruzne moke . . .	24	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . I. . .	47	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . II. . .	45	—	—	—
100 „ ržene moke . . .	30	—	—	—
1 l flžola . . .	—	24	—	37
1 „ graha . . .	—	36	—	40
1 „ leče . . .	—	36	—	40
1 „ kaše . . .	—	20	—	22
1 „ ričeta . . .	—	18	—	20
100 kg pšenice . . .	24	—	—	—
100 „ rži . . .	20	—	—	—
100 „ ječmena . . .	18	50	—	—
100 „ ovsa . . .	20	—	—	—
100 „ ajde . . .	22	50	—	—
100 „ prosa belega . . .	18	—	—	—
100 „ „ navadnega . . .	—	—	—	—
100 „ koruze, nove . . .	20	50	—	—
100 „ krompirja . . .	9	50	10	—

Lesni trg.

Cena trdemu lesu 9-60 do 10 K.
Cena mehkeemu les 8 do 8-50 K.

Trg za seno slamo, in steljo.

Na trgu je bilo

voz sena . . . . . 5 50 7 —

„ slame . . . . . 5 50 7 —

„ steije . . . . . 2 — 2 10

„ detelja . . . . . 6 — 6 50

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 16. septembra 1911
Gradec: 67, 44, 21, 14, 39.
Dunaj: 69, 6, 2, 42, 32.
Dvignjene v sredo, dne 20. septembra 1911.
Brno: 30, 6, 60, 65, 2.

Nihče se še ni pokesal, .-. ki je kupil pri meni .-. .

namreč mnoga pismena priznanja dokazujejo, da so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gramofonov, plošč, šivank i. t. d.

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.
(Zraven c. kr. sodnije.)

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

obrestuje hranilne vloge po

4-75 %

in daje posojila po

6 %

Uradije v lastnem Zadrnužnem domu, vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako sredo od 4 do 6 ure. 51

Kri! in dober zajutrak dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite v gospodinjstvu na kavi, sladkorju

Moč! in mleku, ako pije **SLADIN**, to je **dr. pl. Trnkóczyja**

Zdravje! **SLADNI ČAJ.**
En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po povzetju pod naslovom v glavni zalogi. .-. .

Lekarna pl. Trnkóczy

.-. v Ljubljani zraven rotovža. .-. .

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek zastonj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno

Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino **pat. dvojno zarezani**

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtín navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

